

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
★
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEJÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca 16. szám.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Szoboradósságaink.

Kassa, febr. 4.

Ama fizetetlen tartozásokról akarunk szót ejteni, melyekkel a magyar nép, „Nagyjai“ emlékének adós. Mindenesetre érdekes adósság ez, mert hisz azok a személyek, akik a kötelemben a „hitelező“ szerepét játsszák, olyan előkelő nagyságok, akik világéletükben nem voltak ahhoz szokva, hogy várakozzanak és személyes praetensióikkal a háttérbe szorítottassanak. Ám a halál végét veti a legmegrögzöttebb szokásnak is és a holt Caesar néma ajaka nem tud már tiszteletet és szolgálai megalázkodást parancsolni, hacsak az elmulása után is fennmaradó tettei és életében progagált eszméi nem készítetik a népeket holta utáni hódolatra.

Ez a hatalmasok életének az irányítóje, cselekedeteiknek a rugója, életfeladatuknak a kulcsa. Ők, akik vezetőszerephez jutottak, olyan magas piedesztálra állanak, mely mindenfelől nyitva áll a bíráló tekintetek özőne előtt, s azért bármennyire önzetlen emberbarátok, bármily fennkölt gondolkodók is legyenek, nem kis mértékben indulnak életük során olyan utakra, ahová lelküknek az a vágya hajtja őket, hogy haláluk után is a népek felett álljon ércalakjuk, mely előtt meg kelljen hajolnia azoknak, akik oly sokat görnyedtek előttük, míg kezük sujtani, míg tekintetük megfélemlíteni tudott.

Ez a vágy sarkalta Fáraót a Gulkák építésére, ez vitte sok országban a kulturát előbbre, mert a Caesar által kitarított művészet és irodalom csak azért nyert istápot tőle, hogy halála után, de még életében is tele torokkal kiáltsa és bő marokkal szórja róla a dicsőimnuszokat.

Ama Nagyságok azonban, akiknek a magyar nép adósa e sirontuli hódolattal soha sem olyan célzattal feleltek meg hivatásuknak, melyben tényező lett volna az ő dicsőségéhségük. Pusztán nagy koncepcióju terveik és eszméik megvalósításán dolgoztak. Ez volt életcéljuk, ez volt munkaprogramjuk és nem a hozsánát zengő torkok táplálása. Ezért még ma sincs szobruk, még maig sem birtak a néplélekben élő eszméik, és a

tetteik nyomán fakadt szeretet egy-egy monumentális műemlékben kifejeződésnek.

Árpád — a honfoglaló, Kossuth a kormányzó és Jókai — a költőkirály három olyan alakja a történelemnek és kulturának, akik királyi tettekben gazdag életet éltük népükért.

A honfoglalás milleniumát megülte az ország, de nincs műalkotás, mely a nép lelkéből fakadt volna annak emlékét megörökítendő, aki megszerezte és elfoglalta e hont. A hivatalosan elkészített és rendezett országos ünnepelés visszhangot vert az országot határoló hegláncokon és beléharsogott az Adria zugásába, de nem kavarta fel a népleket annyira, hogy egy Árpád-szobor krisztályosodott volna ki belőle.

A nép nem is ülhethet meg a honfoglalás ünnepét addig, míg ez a föld oly szilárdan nem áll lába alatt, hogy elfoglalt területnek mondhatja. Az ő számára hont nem foglaltak soha. Addig míg jobbagyi sorban sinylődött, siralomvölgye volt neki e szép haza, most hogy szabadságot káptott, anynyija van belőle, hogy szárnyra kerekedhetik és — itthaghatja. Iten nincsen maradása, a föld nem az övé.

Ezért nincsen honfoglaló Árpádnak ezer év után sem szobra és nem lesz addig, míg a népe is nem lesz a föld.

Kossuth Lajos műve sokkal mélyebb hatással volt. A jobbagyfelszabadítás természetszerűleg a nép mélyen fekvő rétegeit érinti és a 48-as eszmék, a demokratizmus izmosítása, az ország gazdasági önállósítása és a felségjogok körülhatárolása széles elterjedtségnek örvendenek nyílt szivekben, világos főekben. És a nagy kormányzó ércalakja még mindég nem áll s úgy tetszik soká nem fog állani az ország szívében.

Ez azért nem, mert a néplelekből nem engedi kitörni az érzelmeiket egy reáterített burok, mely elzárja a külső légtől s forrongani sem hagyja, nehogy valamiképpen kristálylyá váljék.

Külső ármánykodás és belső fondorlatok akadályozzák meg a 48-as gondolkodás manifesztálását ez országban.

Ezért nincsen Kossuthnak szobra és nem is lesz addig, míg a belső erjedés nem repesztí ketté a külső burkot s míg az elfojtott erő nem

diadalmoskodik az ármányokon és fondorkodásokon.

Jókai a költőkirály kulturális életünk egy főbüszkesége. Elbűvöli és megnemesíti a szívet annak, a kihez hozzáférkőzhetik, de sajnos, megbénítja erejét egy átkos állapot. A mi küzdelmes, sanyaru életünk, mely a kenyérharc ridegségével jéggé fagyasztja szívünket és szürkére festi lelkünket, nem fogékony a napsugár színpompája és játszi enyelgése iránt. Mint egy maró sav, úgy üli meg a lelkeket a megélhetés gondja és bizony kieszi belőlük a szépért való rajongást.

A nyomoru gazdasági helyzet: az el nem foglalt föld és elfojtott 48-as forradalmi eszmék okai a Jókai szobor meg nem születésének.

Nem is lesz addig Jókai szobor, míg a népjólét a kulturális érzéket s a szépért való rajongást ki nem fejleszti s általánossá nem teszi.

Am nem a szobrot fájlaljuk mi, hiszen az ő munkájuk „aere perennius“, hanem az sajgtatja szívünket, hogy a honfoglalás nem teljes, a 48-as eszmék nem érvényesülnek s a szép iránt nem vagyunk fogékonyak.

A kassai kereskedők Rákóczi-emlékünnepe.

Büszkék vagyunk a kassai kereskedőkre. Ez a társadalmi osztály, nem kérkedik a fórumon hangos hazafisággal, nem sajátítja ki a maga számára a nemzeti eszmét, nem büszkélkedik azzal, ha ő nem volna, mi lenne a hazával, hanem kenyérekereső reális foglalkozásban szorgalmas munkával tölti idejét s egy adott alkalommal, mikor ünnepelni kell, úgy tud lelkesedni, érdeklődni, hogy tul szárnyalja az összes kassai más társadalmi elemet. Fényes bizonyosságát adta ennek a szombat esti Rákóczi-ünnepel. Legyünk csak őszinték és hasonlítsuk össze, vajjon volt-e hazafias ünnep, mely a szombatinál nagyobb közönséget látott volna a hallgatóság sorában? Az nap délelőtt Bocskay-emlékünnepet is rendezett a Kazinczy-kör, ingyen belépő-díjjal s bizony bizony csak nagyon kevesen jelentek meg a társalkodó-egylet nagytermében.

Minő más képet nyújtott a Schalkház óriási terme, pedig jelentékeny belépő díjat szedtek. Tömött széksorokban tarka sokaság, hölgyek és urak vegyest, az állóhelyek, a karzat, a mellék helyiségek roskadásig telve közönséggel. Ezenkívül — hozzávetőleges számítással — legalább 30—40 pár

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfiruhaszabóság, egyhazi és egyenruházati intézete.

foglal helyet a szereplők számára fentartott helyiségben.

Az érdeklődésnek ezt a ritkaságszámba menő jelenséget örömmel írjuk a kassai kereskedő osztály javára. Es szívesen megállunk a kereskedők-köre előtt, hogy oly szerencsés kézzel tartja együtt a kereskedők társadalmát. A modern és hatalmas nemzetek gerince, a dolgos kereskedő társadalom, ami erőfőn, gyenge nemzetünk is ettől várja a friss vérkeringést, ettől kap erőbe. A jelek biztatók, az uton már elindultunk, a cél elérése nincs messze.

A hangverseny.

Este 8 órakor, már zsufolásig megtelt a nagy terem. A védnökség körül megjelent Szalay László országgyűlési képviselő és a lady patronesse s Szalay Lászlóné Pogány Ilona urasszony. Az első sorokban ott láttuk Berczelly Jenő v. b. t. t. táblai elnököt.

Gerlóczy Béla bankigazgató, a kereskedők köre agilis alelnöke, akit a rendezés sikeréből az oroszlanrész illet, a hangverseny kezdete előtt bejelentette, hogy a hófűvés következtében támadt közlekedési akadályok miatt nem indulhatott el a fővárosból gróf Batthány Tivadar országgyűlési képviselő, aki az ünnepi beszédet mondotta volna, valamint Satorajauhelyben rekedt Szávay Gyula jeles költő, aki ünnepi prologust olvasott volna fel. A rendezőség hibáján kívül történt műsor változást tudomásul vette a közönség, majd midőn Gerlóczy bejelentette, hogy a katonai zenekar az ünnepélyen való közreműködéstől eltiltatott, hangos abcugolással ítélkezett a közönség a katonai copf felett és annál lelkesebben megtapsolta a diósgyőri vas és acélgár zenekarát, mely az utolsó pillanatban is vállalkozott a hangverseny számok kíséretére. Ezután megkezdődött a hangverseny. A diósgyőri zenekar lépett a pódiumra. Havasy József karmester vezetése mellett nagyon szépen játszott a Hemerka kuruc ábrándját. A kapott tapsokból a zenekar és a szerző egyaránt kivette részét, a rendezőség pedig a zenekar karnagyának buzgó-ságát babérkoszorúval is honorálta.

A vegyes kar lépett ezután a pódiumra s nagy precizitással énekelt a Rákóczi-indulót Hemerka Ulrik vezetése mellett. A hölgyek és urak éneke buzgó betanulásról tett tanúságot s a közönség zajos tapsát bőséggel megérdemelte. Majd Kovácsy Pál énekelt érzéssel szép kuruc dalokat, utána pedig Bárkay Etelka művészi zongorajátéka nyújtott igaz élvezetet. Ezt ismét a vegyes kar éneke követte. Huber-Hemerka *Ősünk emléke* című kardalát adta elő, finoman, kedvesen, nagy hatással. A közönség addig tapsolt, míg az éneket megismételték.

Ezután Fáy Flóra, a kassai színház művésznője szavalt Szentgály Gyula *Rákóczi dicsőlete* című melodramját. A művésznő a podiumról is csak uralkodott a közönségen, mint a szinpadról. Tűzzel, hévvel szavalt a hazafias ódát, érzéseinek ereje belemarkolt a közönség szívébe. Kapott is oly tapsvihart, hogy csak úgy zengett belé a terem. A melodráma zenéjét Loósz Jolánka urhölgy zongorán, Batek Zoltán hegedűművész hegedűn, Knöpfel Alfréd gordonkán látta el hangulatosan, míg a vegyeskar a közbeeső dalokat énekelt a költemény szövegéhez hiven simuló poezissal.

A diósgyőri zenekar játszott végezetül bus kuruc kesergőket, vidám, pattogó kuruc indulókat s ezután a szolgálak elhordták a terem széksorait és kezdetét vette

a táncmultság.

A fiatalság az első zenekar vigan látott a tánchoz s járta is reggelig el nem fogyó jókedvvel. A négyest mintegy 150 pár táncolta.

A Kazinczy-kör közgyűlése.

(Uj tisztikar — uj választmány, uj alapszabályok.)

A kassai *Kazinczy-kör* tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését. A közöny jég-burokja nem olvadt még fel, a közgyűlésen a Kazinczy-kör hivatásában rendületlenül bíró kicsiny társaságon kívül, mások nem jelentek meg, gondoskodás történt azonban, hogy a kör jövőben szélesebb alapon, a társadalom testébe mélyebben ereszkedő gyökerekkel erősödjék meg. Uj alapszabályt hoztak, mely szerint tagja a körnek, aki az irodalom, a művészet és a tudomány ápolásában, támogatásában érdemeket szerez, s akit ennek elismerésül a kör megválaszt. A Kazinczy-kör tagjának lenni ezentul bizonyos társadalmi kitüntetés és erkölcsi elismerésszámba megy. Most tagok toborzására kerül sor. A szellemi munkások előkelő társasága lesz — reméljük mihamar, a nagy reformátor nevét viselő kör s megállja a helyét a kultúr város nagy igényű közönsége előtt. A közgyűlésen Münster Tivadar kir. tan. polgármester elnököl. Blánár Béla dr. főtitkár gondosan szerkesztett jelentésben beszámolt a kör 3 éves működéséről, amit a közgyűlés elismeréssel vett tudomásul. Ezután Proche Endre pénztáros számolt be a kör vagyonáról, mely így is jelentékeny, amennyiben a kultur-egyesületek feladata nem a löke gyűjtés. Majd Székely-Doby Géza meleg hangon aposztrofálta a lelépő tisztikart s elismerő-szavakkal adozott Révész Kálmán alelnöknek és Kovács Zsigmond titkárnak, akik elfoglaltságuk miatt tisztségüket meg nem tartják.

Erre Münster Tivadar elnök a tisztikar és a választmány mandátumát a közgyűlés rendelkezésére bocsátotta. Kezdődött az új választás

A tisztikar választásának eredménye a következő:

Elnök: Münster Tivadar kir. tan. Másodelnökök: Leky Gyula, Blánár Béla dr. Népkönyvtár elnöke: Horváth Balázs dr. Népkönyvtár kezelője: H. Kovács Zsigm. Népkönyvtár pénztárosa: Kresz János. Titkár: dr. Nagy Olivér. Jegyzők: Strasser Sándor, Rössler István, Köves Károly. Pénztáros: Proché Ede. Ellenőr: Kiimkovics Elemér. Igazgató: T. Zakariás Sándor. Könyvtáros: Leskó Béla. Ügyész: Csengeri Dezső dr. A választmány tagjai: Antalóczy Antal, Baintner Hugó dr., Bassó Bertalan, Benczur Géza, Bóbita Endre, Czigler Ignác, Esterházy Sándor dr., Ferdinándy Gyula dr., Fényes Samu dr., Hoffmann Arnold, Hohe-nauer Ignác dr., Jakab Árpád, Kazinczy Gyula dr. Kemény Lajos, Kerekes György, Klein J. dr., Lévy I., Maléter I. dr., Matzner S., Bölönyi Dénes, Nyulászi J. dr., Papp Illés dr., Pál Imre, Polinszky Emil, Puky Endre dr., Révész Kálmán, Slachta Kálmán, Székely-Doby Géza, Szieber Ede kir. tan., Tárnai Gyula, Balassa János, Bartay Oszkár, Bródy Frigyes, Déri Gyula, Klebersberg G. Murányi József, Sárosi Árpád, Répászky Gyula, Ungár Adolf, Zalka Zsigmond.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Ováció Günther Antalnak.

Az ujonczjavaslat.

Brankovics patriarka ügye.

Günther Antal az új igazságügyminiszter ma szokatlanul korán jött a Házba, hogy minden ovációt eleve sikerüljön. De hiába,

mert az éljenzésből ugyancsak ki jutott neki. Az ülés megnyitása után harmadszori olvasásban elfogadták az 1907. évre szóló költségvetést, valamint az 1892. tc. kiegészítéséről szóló törvényjavaslatokat. Lázár Loránd a mentelmi ügyekről referált ezután. A bizottság nevében kéri Ichlicskát nemzetiségi igazítás miatt kiadni, a minék a Ház eleget is tesz. Majd a két évi államfogházra elített Juriga Nándor kiadatását kéri. Szikcsák Ferenc szerint a bíróság politikai szolgálatot tett Juriga pörében a kormánynak. Elnök figyelmezteti Szikcsákot, hogy nem szabad a magyar bíróságnak pártpolitikát szolgálna.

Szikcsák: A kormány nemzetiségi politikája merénylet a demokrácia ellen.

— Szemtelen! Hogy mer ilyesmiket állítani — kiáltják közbe balról.

Elnök: Ezért a gyanúsításért megvonom Szikcsákotól a szót. (Helyeslés.)

Günther Antal: A leghatározottabban tiltakozik Szikcsák azon feltevései ellen, hogy a bíróság nem volna partatlan. Politikai szolgálatokat nem tett soha a bíróság és ő alatta sem fog tenni.

Szmrecsányi György: Gyalázatos és felháborítóan szemérmetlen az a dulakodás, amit a tót nemzetiségi véghez visznek.

Elnök: Ezért az inparlamentáris kifejezésért rendre utasítom a szónokot. Szmrecsányi javasolja a kiadatást. A Ház ki is adja Jurigát.

Bakonyi Samu ajánlja erre elfogadásra az 1907. évi ujonclétszámról szóló törvényjavaslatot.

Hadik Sándor sürgősen meginterpellálja a kormányt Brankovics gör. kel. szerb. patriarka ismeretes ügyében. Mit hajlandó — kéri — a kormány tenni a patriarcha ellen felhozott vádak ügyében. Wekerle nyomban válaszol. A vádakról neki hivatalosan nincs tudomása. De informáltatja magát és majd akkor intézkedik. A választ tudomásul vették.

A kassai deputáció a Házban.

Budapest, febr. 4.

A kassai egyetemi bizottság deputációja Takács Menyhért prépost vezetése alatt megjelent a Házban. A folyosón nagy élénkséget támasztottak a kassaiak. Apponyi d. u. fogadja őket.

UJDONSÁGOK.

— Cabaret-művészestély Kassán. A „Videki Hirlapírók Országos Szövetsége” kassai választmánya — mint azt már többször jeleztük — egy Kassán még nem látott, nem hallott nagy művész cabaret-estélyt rendez.

Az estély a Schalkház összes termeiben február hó 7-én, csütörtökön lesz megtartva a vidéki hirlapírók segély- és nyugdíjalapja javára. A művészestély a művészet legnagyobb fokán fog állani, melyet garantál az a művészgárda, kiknek neveit a díszes falragaszok már napok óta hirdetnek.

A közreműködők a következők:

Komlósy Emma, Petrás Sári és Szilágyi Dusi a „Népszínház” tagjai.

Z. Singhoff Vilma operaénekesnő.

Sarkady Aladár a „Vigszínház” tagja.

Vágó Béla a „Királyszínház” tagja.

Ferenczy Károly a „Népszínház” tagja.

Marthon Géza a „Királyszínház” tagja, és Dr. Farkas Imre.

A rendezőség külön meghívókat nem bocsájt ki.

Az estély jótékonycéljára tekintettel, felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Jegyek 6, 5, 4, 3 koronás árakban előre válthatók László Bélánál Kassa, Főutca 39.

Részletes műsrot az estélyről az estély napján oszt szét a rendezőség.

— **Frigyes főherceg Tátralomnicon.** Frigyes főherceg csütörtökön Tátralomnicra érkezett, ahol alapi Salamon Géza főispán és dr. Engelmayer Ödön főszolgabíró fogadta. A főherceg Tátralomnicról néhány napi tartózkodásra Tátrafüredre utazott.

— **Leszakadt háztető.** Lőcséről írják lapunknak, hogy ott a nagy havazás következtében január hó 31-én délelőtt Girgás József kórház-utcai házának teteje a nagy mennyiségű hó alatt beszakadt. A zsindelelyel fedett háztető a közel egy méter magas havat, — mely január 30-ika óta folyton esik, — nem bírta el s így történt, hogy csütörtökön délelőtt fél 12 óra tájban a szomszéd lakók legnagyobb megdöbbenésére, óriási robajjal bedőlt. Tilkovszky István rendőrkapitány, Vavrina József építőmesterrel az eset után azonnal megjelent a helyszínén, hol széles körű óvintézkedéseket tett, nehogy a lelőgő és életveszélyesen kiálló gerendázat a járó kelőkben valami kárt tegyen.

— **Szerencsétlenül járt tolval.** Ferkó András sebeskellemesi cigánynap számos jan. 29-ikén az esti órákban azzal a szándékkal ment Groszmann Ignác korcsmáros udvarába, hogy itt fát lopjon; de vesztére tette. Midőn egy roskadozó faépület oldalából néhány gerendát akart kihuzni, az épület összedőlt és Ferkót maga alá temette. Csak órák mulva lett rá egy vízvezetési munkás, de akkorra már halott volt. A csendőrség intézkedésére másnap reggel beszállították a hullát a sebeskellemesi temetőbe s ott eltemették.

— **Öngyilkosság.** Özv. Duffala Mihályné szül. Duffala Anna szépesjakabfalvi lakos, január 31-én saját lakásán felakasztotta magát.

— **A vadász bosszúja.** Breza Mihály kavocsáni lakos híres arról, hogy szeret a tilosban vadászgatni. Többször büntették már meg vadászásért, Istók Mihály rendőr feljelentésére. A napokban a kavocsáni korcsmában találkozott a két ellenfél és onnan jövet Breza Mihály kérdőre vonta Istókot a feljelentések miatt. Szóváltás támadt köztük, a melynek zajára a fonóból hazafelé baktató Tresza Pál is közéjük ment. Tresza, kinek Istók unokabátyja, hazahívta a rendőrt. Am Breza, a ki kötekedő természetéről híres, nem tágitott, mire Tresza kétszer arcul ütötte. Breza erre hazarohant és magához véve vadászfegyverét, Tresza keresésére indult, aki éppen akkor több falubeli embernek mondotta el a történeteket. Mikor a parasztok meglátták Brezát fegyverrel a kezében, ijedten szétrebbentek, Breza pedig szó nélkül Treszára fogta fegyverét és elsütötte. Tresza térdén találva, összerogyott. A falubeliek a kassai kórházba szállították súlyos sebével. A szerencsétlenül járt Tresza most szabadult ki a katonaságtól. Breza Mihályt a csendőrség letartóztatta és a kassai kir. törvényszék fogházába szállította.

— **A munkásbetegség-egylet szombaton este tartotta meg közgyűlését a Royal vendéglő téli termében, mely ugy erkölcsileg mint anyagilag igen jól sikerült. Az első négyest 60 pár táncolta s a nagyobb részt iparos családokból álló vendégsereg csak a reggeli órákban oszlott szét egy kellemesen eltöltött éj után.**

— **Népgyűlés.** A kassai szociáldemokrata párt igen látogatott népgyűlést rendezett vasárnap délután a Schalkház nagy szálló disztermében. A terem zűfolásig megtelt munkásokkal és érdeklődő polgári közönséggel. Az egybehívók nevében Preusz Mór üdvözölte a megjelenteket s ajánlatára elnökül Martos Manót választották meg. A szónok Groszmann Miksa budapesti pártvezetőségi tag volt, aki a mai politikai helyzetről beszélt. Szónoklata rendkívül higgadt és tartalmas bírálata volt a közviszonyoknak, melynek során az uralkodó ház történeti szerepléséről, illetőleg a korona politikai felfogásáról nyilatkozott igen érdekes formában. Beszédének nagy hatása volt s a

közönség percekig tapsolt és éljenzett a szónoknak. **Martos Manó zárószavai után a munkás Marsailleze éneklésével rendben szétoszlott.**

— **Stájeroltak a házi urak.** Sajnos, nincs olyan törvényünk, mely megvédje a közönséget a lakászsora ellen. Teljesen ki vagyunk szolgáltatva, mi, lakók a házi urak önkényének. Kassán már eddig is méregdrága volt a lakbér. Panaszkodnak a tisztviselők, panaszkodik mindenki, akit a végzet megfosztott attól, hogy háztulajdonos legyen. Mindez hiába való. Nincs hatalom, mely utját állja a lakásbérek drágulásának. Lakni muszáj, — ez a házi urak jelszava s azzal nem törődnek, hogy a lakó honnan fedezi az elviselhetetlenül drága bért. Most is, a februári házbérnegyed alkalmával, mintha csak összebeszéltek volna a háztulajdonosok, az egész vonalon fölemelték a lakások és bolthelyiségek árát. Még jóljárt, akinek lakását csak 10 százalékkal drágították, de gyakrabban a 15—20 százalékos lakbéremelés. 2—3szobás lakás most 780—820 koronán alul nem kapható. Ennél a fővárosi lakásviszonyok is sokkalta kedvezőbbek. Nem számítva azt az aránytalanságot, mely a többi városok lakásviszonyaival szemben mutatkozik. Bajos ez idő szerint a lakás uzsorát megakadályozni, a városi törvényhatósági bizottság azonban kereshetné módját a lakásviszonyok rendezésének. Igaz, elfelejtettük, hogy a háziurak közgyűlésén — ez a városi bizottság — megköveznék azt a városatyát, aki a lakók érdeket is megvédelmezné. Egy azonban bizonyos, a polgárság majd talál eszközt, hogy a tulajdomban menő lakászsora ellen védekezzenek.

— **Irodalmi és művészeti zsur.** Vasárnap d. u. fél 6 órakor zajlott le a negyedik irodalmi és művészeti zsur, mint az eddigiek, ugy ez is a siker jegyében. A nagyszámú urinó, aki a gazdaszonyi teendőket vállalta el, lekötözött szeretőméltsággal és kedvességgel gyakorolta tisztjét a szépszámu közönséggel szemben. Stolp Ödön ur a gazdasági akademia segédintőzője a „Fuzsikus muzsikusz“ c. vig monológot adta elő élvezetes és természetes humorral duzzadó modorban. Szauer Terka kasszony az áll. felsőbb leányiskola ifjú tanárnője fejlett technikájú és érzéssel teli zongorajátékával keltett immár nem első ízben feltűnést. A kasszony már ismerős a hangversenydobogóval és remélhetőleg nyujt még máskor is alkalmat arra, hogy élvezetes játékával gyönyörködtesse a közönséget. A vendégek 7 óra után hagyták el a zsurt.

Színház, művészet.

Sámson és Delila.

K. Barabás János bibliai története.

Egy állítólag tehetséges kezdő, határozottan rossz darabja, melyben maga a cselekmény beállítása elhibázott, ami bibliai metafora meg nem értésén alapul, vagy ha öntudatosan lett is a metaforikus kép megváltoztatva, ugy ezt hiányos érzékkel hajtotta végre a szerző.

A Sámson és Delila küzdelmes viszonya a Nap és Hold, illetve a nappal és éjszaka váltakozásait példázza. A Hold irigylő a Nap győzedelmes erejét, mely hajkoronájában, sugárkévéjében rejlik. Fáj neki az emberek lekicsinyelő véleménye, melylyel őt megítélik. Elveszik a nap erejét s jön az éjjel. Ő diadalmasan ragyog, célját elérte, de nem boldog, mert belátja, hogy fénye, ragyogása a Naptól árad rá csak, de ő maga áldásos, termékeny meleget nem tud sugározni. Megadja magát s a Nap hajkoronája

hajnalkor ujult erővel sugározza a meleget s elűzi, megöli az éj rémeit.

Az anyai érzésnek e metaforában semmi szerepe sincs és fölösleges behozni, mert csak az egyik motívum rovására történhetik, mint a jelen esetben, a Nap motívum kárára ütött ki, amennyiben Sámsonnak semmi mozgató ereje nincs a cselekményben.

A beszéde egy mesterkéltén csinált és az ódiságot rosszul utánzó kifejezéstelen nyelv, mely sok fölös terhet ró a színészre és untatja fárasztva a hallgatót.

Furcsán érthetetlen a 4. felvonást kíséző zene. Ugylátszik a szerző maga sem bizott a drámai eszközök erejében, hát a hangulatfestő zenét hívta segítségül.

Az előadás jó volt, már amennyire rossz szerepeket lehet jól játszani. Komjáthyénak volt a legnagyobb sikere, az ő szerepe teret engedett a művészi alakításnak. (—r.)

Megindult a szavazás.

A Napló felhívására szerkesztőségünk hoz a mai napig beérkezett:

1207 szavazat. Ebből kapott:

Várad Margit 621

Kálai Lujza 586

szavazatot.

Szavazó-lap.

I. kérdés: Ki tetszik a Vig özvegy szerepében? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

II. Ki énekel szebben, ki játszik jobban? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

129. végreh. sz.
1907.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbíróságnak 1906. évi V. 2518. végzésével Groszmann Péter javára 600 K. 08 fil. továbbá az összes eddigi foglaltatók követelés s járulékaik erejéig ifj. Schiller R. és társa alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 4661 K. becsült ingóságokra a kassai kir. járásbíróságnak 1906. V. 2518/8 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassán Fő-utca 20. sz. alatt leendő megtartására, határidőül 1907. évi február hó 15. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, mikor is a bíróság lefoglalt butorok, bőr áru s egyéb ingóságok a legtöbbet igénylők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1907. évi január hó 20. napján.

Wéniss Béla,

kir. bírósági végrehajtó.

Két mű perzsaszőnyeg javító,

a kik most érkeztek Konstantinápolyból, ajánlják magukat a n. é. közönség figyelmébe és kérik b. pártfogásukat. — Tartózkodásuk helyben igen rövid lesz. — **Központi-szállóda, Kossuth Lajos-u. 15. Daánt Testvérek.**

NAGY CABARET
 Rendezi a Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetségének helyi választmányja.
 művészesestély február hó 7-én
 a „Schalkház“ disztermében.

NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR NAGYSZEBEN.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, miszerint intézetünk képviselőjét **jelzálogügyekben** valamint **záloglevelek** elhelyezésével Felsőmagyarországra kizárólagosan

Rischák Lajos urra

(Kassa, Flórián-utca 14. szám.)

ruháztuk át, miért is tisztelettel kérjük a t. közönséget, hogy ilyen irányu ügyletekben nevezett képviselőnkhez bizalommal fordulni méltóztassék.

Ez alkalommal felhívjuk még az építendő közönség figyelmét azon körülményre is, hogy intézetünk építkezési kölcsönöket is nyújt igen előnyös feltételek mellett, továbbá, hogy kölcsön kérés alkalmával sem előtte sem utána, vagy eszközendő becslésért semmi néven nevezendő költséget nem számítunk.

Nagyszében, 1907. január hó 11-én.

Nagyszébeni Általános Takarékpénztár.

Szerencsém van a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az előnyösen ismert

Nagyszébeni általános Takarékpénztár

képviselőjét — Felsőmagyarország egész területére — a mai napon átvettem és kérem, hogy **jelzálogkölcsön** és **záloglevelek elhelyezési ügyekben** egyenesen hozzám, bizalommal fordulni méltóztassanak. Az intézet kölcsönöket a legméltányosabban bonyolítja, a kölcsönkérés által előidézendő becslésért sem előtte, sem utána költséget nem számít.

Az intézet **építkezési kölcsönöket** is nyújt, mely az építendő közönség nagy előnyére szolgál.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Rischák Lajos

Kassa, Flórián-u. 14.

a Nagyszébeni általános takarékp. képviselője.

Pályázati hirdetmény.

A Zellerin M.-féle gyári részvénytársaság felszámolásban a Kassa sz. kir. városban létesített városi vízműből kifolyólag, a városi tanácssal szemben elvállalt

=== házicsatlakozásoknak elkészítési kötelezettségét és jogát ===

más szerelő cégre átruházni óhajtja. Felkértnék tehát mindazok, kik ezen munkát átvállalni szándékoznak, hogy erre vonatkozó ajánlatukat a **ZELLERIN M.-féle gyári részvénytársaság felszámolásban, igazgatóságához, BUDAPESTEN, VII. Nagydíófa-utca 14. sz. alatt**

1907. évi február hó 10-ig

beterjeszteni sziveskedjenek. A munkanemek, szállítandó anyagok és azok árai tekintetében a Kassa sz. kir. város vízműigazgatóságánál meglevő tarifa szolgál kiinduló pontul.

A munka átruházása Kassa sz. kir. város vízvezetéki igazgatósága helybenhagyásának feltételezése mellett fog eszközöltetni.

Budapest, 1907. január 28-án.

Zellerin M.-féle gyári részvénytársaság felszámolásban.

Kiadó: Murányi József.

**Azonnali használatra
vagy május 1-ére 4 szobás
modern lakást****keresek, lehetőleg forgalmas helyen (1015 sz.)**

írásbeli ajánlatok esetleg a helyszínrájjal együtt „Ganzgyár” jelige alatt a lap kiadóhivatalába címzendők.

165. végr. sz.
1907.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbíróságnak 1906. évi 1294. végzésével H. Ries & Söhne javára 178 K. 83 fill. követelés s járulékaik erejéig Schiller Zsigmondné alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 1015 K. becsült ingóságokra a kassai kir. járásbíróságnak 1906. 1294/14. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassán, Fő utca 20. sz. alatt, leendő megtartására határidőül **1907. évi február hó 15 ik napjának d. e. 10 óra** kijelöltek, a mikor a bíróság lefoglalt bór áruk s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1907. január hó 26-án.

Wéniss Béla,
kir. bírósági végrehajtó.**KERESEK****3 szobás lakást**

a hozzá tartozó mellékkellyiséggel, ha lehet teljesen külön álló ház kerttel együtt, esetleg villanyvilágítással. A kerületi honvédpárancsnoksághoz közel levő házak előnyben részesülnek.

Czim a kiadóhivatalban.

„Magyar kincs” burgonya

válogatott faj házhoz szállítva

eladó

a Mészáros-u. 47. sz. ház tulajdonosánál.

Legkevesebb : 25 kilónként. Ugyanott egy városi szánya és 1 munkás szánya olcsón eladó.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA